

Klas Björklund har smidit till sitt eget liv

ÖSTRA ORRBOLE (VK)

Klas Björklund, 83, är en av dessa tusenkonstnärer, som finns på landsbygden och som gör livet lättare att leva för alla som någon gång stött med en trasig traktor.

Han håller sin smidesverkstad öppen åtta timmar om dagen och det han inte kan laga tillverkar han själv nytt.

Men smidet är bara en av stringarna på hans långa arbetslivs lyra. För arbetat har han gjort i hela sitt liv och som egen företagare sedan 1932.

Han är pigg i ögonen, Klas Björklund, och i näverna. Fast i dag har han en hand i bandage. Den började domma bort för ett tag sedan så han fick åka in och operera sig. Det syns på det inte längre så vita bandaget att Klas inte riktigt har lydt doktors order om att vila handen. Verkstaden har kallat och Klas har lydt.

Men det här är ändå den längsta semester jag har haft, säger Klas som opererades för tre veckor sedan.

Klas Hjalmar Björklund föddes i grannbyn Västra Orrbole och har inte rört sig särskilt långt från sin födelseort. Stockholm är det längsta han varit borta, och den resan tycker han var rätt onödig så här i efterhand.

Jag skulle på en kurs för skogsstrukturförare när jag arbetade åt Nordmalings ångsåg, men jag kunde redan allt jag skulle lära mig, säger han med den guldålders grundmurade vetskaps om den egna kapaciteten.

● Fem halvår i skolan

Fem år i skolan blev det för Klas, eller snarare fem halvår. Från augusti till och med december sträckte sig skoletiden, och för Klas räckte det med den tiden. Efter konfirmanden tog han arbete i Rundvik och kapade props, så kallades massaved på den tiden, i emmetallager som sedan gick på export. Klas bodde i Rundvik under veckorna och cyklade hem till föräldrarnas till helgen. Men han hade en häg om att starta något eget och 1932, vid 20 års ålder, fick han låna pengar för att köpa sig ett eget litet sågverk.

Min syster i Nordmaling har undrat många gånger hur jag kunde starta med 80 ören i boken, för det var svårt för en vanlig människa att låna pengar på banken vid den här tiden. En borgen på upp till tio-tjugo gånger lånelöpsen var ett krav bankerna kunde ställa. Såv hade jag tur och fick låna av en bonde i trakten som jag avvecklade åt. Jag köpte min såg och arbetade sedan mycket just åt denna bonde, Edward Lundberg, i början, berättar Klas Björklund.

● Uppdrag ändå i Norsjö

Efter hand började han säga åt trävaruhandlaren i byn och uppdragen sträckte sig så långt som till Norsjö-trakten. Slögtröskan sål-

de han 1943 efter elva år i branschen. Strax före krigsutbrottet hade han dock investerat i något som, visade det sig, skulle ge kassering förlust men vinst på lång sikt.

Jag köpte en splitter ny amerikansk bandtraktor för 10 700 kronor. Det motorvaru-ungefär 200 000 kronor i dag, så det handlade om stora pengar. Nu har du lagt från land, sa folk. De trodde inte att jag skulle hamna på grön kvist igen, men...

● Ryckte in och ryckte ut

Andra världskrigets utbrott gjorde att förväntningarna höll på att infra. Klas Björklund fick ställa in sin nyinköpta dyrtyr i garage efter bara några månader och själv ryckte han in i borchapskonst. Arbetsstationerna klarades av tack vare att firmorna avstod från att kräva in amorteringar när maskinen stod stilla, utan nöjde sig med räntorna på lånen. Men i juli 1940 blev han civil igen och började leta efter uppdrag för sig och sin amerikanska bandtraktor.

Vid bygget av flygfältet i Olofsfors fanns det jobb och det var inledningen till en längre sejour på flygfältsbyggen runt om i Norrland. Men till slut såldes även bandtraktorn och Klas var anställd ett par år som skogsstrukturförare vid Nordmalings ångsåg, ett företag som hade stora skogsmarker långt in i inlandet. Han upplevde brynings-tiden när maskineringen nådde även skogsbruket.

● Bygde upp smidesverkstad

En gång, det var mitt i vintern, körde jag bandtraktor från Olofsfors till Fredrika i åtta kilometerfärd med sex par timmekärlar på släp. Det var en modell utan bryt så det blåste kallt runt öronen, så du veta.

Från 1944 började han bygga sin smidesverkstad, som nu har fungerat i över 50 år. Timmekärlar var den första produkten han tillverkade. En hissanordning för bokennips sålde bra, och han tillverkade vedkyllor och vedkappar och många lastbilslösningar i järn. Inte utan en viss ståt berättar Klas Björklund om sitt patent, en bjudpunkt i den värld av konstruktioner och tekniska lösningar som varit centrum i hans liv.

Jag tog fram ett litet litet bilbalkar, åtta timmar runt till exempel ett lastbilshjul. Jag var så försäkrad att de skadade loss och aldrig gick att låsa. Min modell hade en excenterlösning som gjorde att den låste fast.

Verkstaden brann ner 1957 och därmed avslutades lastbilverken. Klas Björklund låg under en bil och höll på att reparera den när bilisten slog ner i telefonlinjerna.

● Flygande telefon

Ut genom dörröppningen till kontoret kom telefonen flygande och chlen fick ett snabbt förlopp. I branden gick verktygen, många specialgjutna för hand, till bilfabriken förlored och den utgiften hade inte Klas råd att ta en gång till. Han hade dessutom underförsäkrat

verksamheten, vilket medförde en ansejlig förlust för honom.

Det var en svart dag när verkstaden brann, säger han kort.

En knäckning på dören böns och Yngve Lundgren, bonde från Gärle Brattbacka, tittar in för att få hjälp med en bult till traktorn.

Det är Klas som håller mig igång, säger Yngve medan Klas synar bulten. De flesta här i kring anslår Klas. Det är aldrig något problem för han löser dem.

Vi beger oss ut till verkstaden som Klas givits byggd upp igen efter branden, bara lite närmare bostadshuset som han lika självklart förlorat med sina egna händer. Bland svetsar, svarvar, bormaskiner och pneumatiska hammare berättar Klas om sina senaste projekt.

Han håller just på att färdigställa en ny värmeanläggning till verkstaden och inte i slagen bygger han en transportör så att virket förs ut automatiskt. En plogbil på gårdens vittnar om att han under 30 år haft ansvaret för snörensning av många mil, enskild väg i trakten. Mellan 1962 och 1988 drev han en stenkonstruktions-ning som levererade grus och makadam till vägbyggen och andra projekt.

● Inte tal om semester

Semester, som sagt, har det inte varit tal om. Inga frittidsresor heller, om man nu inte ska räkna bingo dit, för det gillar han. I kväll ska han ta kompiserna från Jonsson från Ledujs med sig och åka till Hönöfors och spela.

1968 vann jag faktiskt en 16 minuters tävlingsstjärna på bingo. Den var levande, så jag kunde ju inte ta hem den. Men jag fick 2 000 för den, skrockar han.

De stora planerna har lämnat bakom sig. Men drömmar gör han fortfarande.

● Har varit gifta sedan 1938

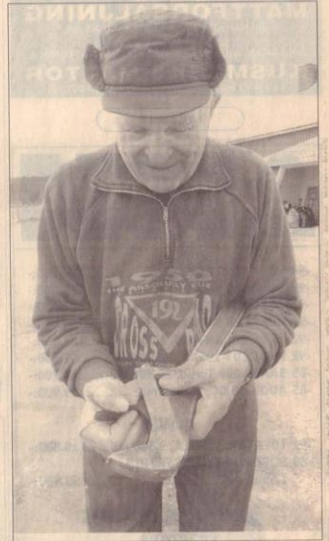
Om jag vore 25 igen skulle jag bygga en kraftstation där nere, säger han och pekar bort mot Ledulan, som rinner en bit från huset.

Men Klas Björklund är 83 och en av dötrarna lagat mat åt honom, mat som han värmer upp under veckorna i mikrovågsugnen, vilken står på vedkappan. Någon överdådigare i köket har han aldrig varit, sina andra talanger till trots. Hustrun Elsa ligger på sjukhuset i Nordmaling och hon har snart födelsedag. De är födda samma år och har varit gifta sedan 1938.

På gårdsplanen ligger ett brofundament som Klas byggde 1950 och som har legat över Ledulan några mil uppströms. När bron skulle bytas ut köpte sonen Rolf fundamentet eftersom de två drygt sex meter långa balkarna är utmärkt skick och fullt användbara. De ska ha var sin balk och Klas vet precis hur han ska göra för att få sin balk att passa ihop med transportörsgästen i slagen.

Han har minnet och kraften i behåll, Klas Björklund, smidesverkstadsägare med mera från Östra Orrborn, Nyåker, Västerbotten.

TORRELL GLOFFSON

● Klas Björklund - teknisk tusenkonstnär som servat många under årens lopp.

● Värme-systemet i verkstaden har Klas konstruerat själv.

● Klas Björklund i Östra Orrfors arbetar fortfarande med smide och reparationer. Han har sin egen ägandes smidesverkstad vid 83 års ålder.

● Yngve Lundgren kommer in för att få hjälp.

VÅRYRA I NORDMALING

Fredag 5/5 Lördag 6/5

Kwai®

Inte bara mot förkylning

ERBJUDANDE
Köp 200 och få 40 gratis

Världens mest sålda vitlökspreparat!

Hälsokost för alla.
men **Hälsokost Amin** för dig!

Nygatan 5, Nordmaling, 0930-315 30

ALTANGLASNING

Markiser, persienner.
Solskyddsfilm, mygg-nättsluggardiner. Plast-tak till altanen.

Vänd dig till oss för först-klassig service - till bästa pris. Även montering. Gratis mått-tagning och prisuppgifter inom orten.

SE Glasmästeri

Owen-Erik GBM, Våby, 6, Nordmaling
0930-133 31, 01025 26 72

Din spelbutik i centrum

RJ's TURBUTIKEN

Välkommen till
Eva o Olle
Kyrkogatan 3

Lillemors Tugshop

Utförsäljning
av ett parti tyger
fr 19,-/m

Spektar mötarna fr 25,-

Norrfors
0930-911 20

BÅGVISNING

Luxottica Group
visar bågar från:

- ARMANI
- YVES SAINT LAURENT
- VOUGE
- GRATIS SYNTST
- GRATIS KAFFE

Fred 5/5 10-17
Lörd 6/5 10-15

För varje 100,- lapp får du en lott, dragning kl 15.30 i parken på lördag

DIN optiker
TOLMSTRÖM
0930-312 11, 014 33
Nordmaling

VÄRYRE-ÖPPET på SPIRAN

Lördag den 6/5
kl 9.00-15.00

Den enkla presenten hittar du hos oss. Välkomna!

1/2 priset på BILTVAÄT under VÄRYRADAGARNA!

Nordmaling
Kungälv, 94, 0930-100 52

När det gäller FÄRG & MILJÖ

Måla då med Linoljefärg eller Linoljelasyr

OBS! Vi finns hos **UTTERSTRÖMS** under väryra-dagarna

Butik Nyåker
Öppet
Måndag-fredag 13.00-17.00
Även lördag 9.00-13.00
0930-500 64

NORDSKA UNOLJEFÄRGER AB
Bvg. 70, 914 94 NYÅKER, 0930-500 64

FIKABRÖD I VÄRYRAN

★ Wienerbröd ★
★ Fylla munkar ★
Äpple, hallon, vanilj

Vi finns utanför Liljedahls
Lördag 10-15

Näslunds Konditori
Kungälv 40, Nordmaling, 0930-101 05

Restaurang & Cafe Herrgården

Konferenslokaler för upp till 400 pers.
En 80-tal bänkar

Clofjörds Öregränd

Guidade turer i kulturhistorisk miljö från järnbruckspåken på 17-1800-talet.

OLOFSFORS KONFERENS & PSYKOLOGICENTER AB
Tel 0930-101 00, 104 61, 101 34 Lillemor Lagerberg & Britt Rudolfsson

Hel container KORGAR och KORGÖBLER direkt fr Madeira

200 olika artiklar

- Läsglasögon 30,-
- Touch-lampor 298,-
- Sockar 3-pack fr 20,-
- T-shirt med o utan tryck fr 30,-
- Lövkrafter
- Träskor pläs, trä m m

FAHLGREN'S IMPORT & EXPORT
Ågatan 17, Tel 0930-105 12

LOGOSOL

Stihl-representant
Magnus Eriksson de-monstrerar
LOGOSOL Sägverk samt Stihlsågar

lördag 10-14

VÄRYRE-PRIS 4990,-
ord pr 6480,-

SANDSTRÖMS sport & Motor

VÄSTERBOTTENS-KURIREN torsdag 4 maj 1995

VÅRYRA i NORDMALING

Fredag 5/5 Lördag 6/5

Våryra med chans att vinna 10.000:-
Vi bjuder på kaffe, saft och korv (så långt det räcker)
Fred ord. öppettider, lörd kl. 9.00-15.00

Dragning i parken lördag kl. 15.30
Umeå dragspelsklubb underhåller
Arr: Nordmaling sjöscoutkår/Nordmaling i samverkan

Birkenstock
inte bara en sko

... utan en vän till dina fötter!

Vi köper dina gamla skor för 95:- vid köp av nya skor

Birkenstock

YR-UR
Vid köp av ett armbandssur för minst 500:- får du en väckare utan extra kostnad (värde 79:-)

Öpliker
HOLMSTRÖM
0930-312 11, 914 33
Nordmaling

Glöm inte MATT-LOPPIS
på Kungsvägen 58

Mountainbikes 1995

Bianchi Prox 2.195,-
ACTION ATB 16" Prox o Rick 980,-
WEBBMAN BMX 12" Prox o Rick 795,-

Service • Reparationer • Tillbehör

Befägnade Cyklar

Reservdelar till:
Gräsklippare, Snöslungor, Jordfräsar, Isbörar, Häcksaxar, Vattenpumpar, Motor & Rörslaggar, Leksaker & spel

Öppettider:
Udda veckor: eftermiddagar. Jäma veckor: förmiddagar

JBs Cykel & Motor
Skogstjärn 4, NORDMALING
Tel. 0930-310 37

VÅRYRA

Förvaringshylla 198:-

Paketgarderob 465:-

Såg, lumstock, kniv o penna 99:-

Fönsterbytardagar under våryran lämnar vi 20% rabatt

Black & Decker maskiner 30-60%

Casco
Åtta Rödfräns 15 kg ord. 315:- NU: 159:-

Träolja 5 l 40% 117:-

Begränsat parti... PAPPERSTAPET fr 19:-

Byggvaruhuset
Tel 0930-107 60 i Nordmaling AB

FALCON 1 1/2 liter
inkl pant 16:90

HAMBURGARE 45 g 9:90

VARM KORV m bröd 5:-

Vi har alltid lägre pris på mjölk och grädde.

Häggströms Kioskbutik
Kungsv. 46, Nordmaling
0930-109 90

Endast den senaste tekniken

Luxor 7046 28"

- DIREKT TEXT Text-TV utan väntetid
- 2x15 WATT NICAM-STEREO Klarna färgar
- TRILOKALITÄT + subwoofer med tillbehör 95,- en lina för sjuken
- KAM-FILTER Konvolut bild
- NEW TECHNOLOGY S BILDÖRÖR Klarna färgar
- DUBBLA SCARTKONTAKTER Bilda signalförstärkning

LUXOR

AXE i Nordmaling

Nu kan alla Nordmalingsbor använda våra olika AXE-tjänster. Kom till **Konsum i Nordmaling, fredag 5/5** och lär dig allt nytt du kan göra med din telefon.

Passa på att köpa telefonen **Telia Rebell® Plus** för endast 399:-. Har du inte möjlighet att komma till Konsum i morgon är du välkommen till **Tonex Radio o TV i Nordmaling**.

Ni andra som har varit AXE-anslutna ett tag är givetvis också välkomna till Konsum och Tonex Radio o TV.

Välkommen!

Tonex Radio
Kungsvägen 48, Nordmaling
Tel. 0930-112 60

VÅRYRA med vinstchans
Herr & Damjackor
10% rabatt
CRINKEL DRESS
f. 360:- Nu 298:-
PIKETRÖJOR
Herr, Dam 98:-
En chansbutik

Wäringotamo
Damen och hantverksbutik
Din värdig till vardags
Nordmaling 101 55

Rätt lagrad värme skapar ett tryggt hem.

SUSANNA

Skönheterna Maj-Britt och Susanna skapar stämning och värme i ditt hem. Nu till sommarpriset! Spara tusenlappart! (Gäller beställningar under maj-juni.)

Sköna former av täljsten som varar.

Den som väljer täljsten från Nunnan uppen i sin ekostad får: • 100-årig erfarenhet från täljstenindustrin • en kvalitetsgaranti • Sköna formgivning med tillbehör i stål, en lina för sjuken • En ren förbränning, minimala utsläpp och sotlager

NUNNAUGN

• Överlägsen värmeledningskapacitet jämfört med andra material, energibesparing ett mått i framtiden • Trygghet vid elbrott, något så sällan tänkt på för den täljsten.

Desutom använder Du vid vedeldning förnyelsebar energi och bidrar till ett bättre klimat. Skalligen ett litet tips: Använd alltid sot och vid öppen förbränning. Då minimerar Du påverkan av sot, lukt och natur.

ELD & GLÄDOR
BASTU, KAMINER, ÖPNIS PLÅTAR
TOBIASVÄGEN, 914 95 GRÄSMYR
TEL + FAX 0930-701 52

Våryra till Nettopriser

Falu Rödfrärg 15 kg ..ord.p (406:-) **165:-**

Akrylat 12 lord.p (902:-) **539:-**

Täcklasyr 12 lord.p (1.115:-) **599:-**

Oljefärg 12 lord.p (1.018:-) **589:-**

Träolja 4 lord.p (261:-) **149:-**

Välkommen
önskar Kennet och Ulla-Britt

Ballonger och Festis till barnen!
(i målsmans sällskap)

Investera långsiktigt

HALVA PRISET
PÅ ALCO UTOMHUSGRUNDFÄRG!
Köper du minst 12 l Alcro Målarfärg eller Alcro Stugfärg får du också köpa motsvarande mängd Alcro utomhusgrund. Gäller t o m 16 juni, vid kontant betalning och en gång per hushåll.

NORDMALINGS FÄRG AB
STORGATAN 8 - NORDMALING - TEL 0930-100 09

Fredag 5/5 Lördag 6/5

DUBBLA VINSTCHANSER HOS GOLV & FÄRG HUSET

Fredag kl 9-18 • Lördag kl 9-15

Falu röd 15 kg
ord 371:-

Akrylat 12 lit
Vit, ord 909:-

Täcklasyr 12 lit
vit, ord 1113:-

Villa färg 12 lit
vit, ord 1086:-

**GARANTERAT
LÄGSTA
PRIS!**

I 30 av
burkarna har
vi gömt en
100-lapp

Båtfärg 10-40% rabatt

Potatis 25 kg 100% /st
i säckar säljes direkt från
lastbilslast, först till kvarn.....

Trafikolycka
lördag kl 13.00
(fingerad)
på Systembolagets
parkering

Öppet Hus
på Brandstationen
lördag kl 9-13
Arr: Brandkårsklubben

Balkongmattor

2 och 4 m bredd,
grå-grön, ord 168:- **69:-**

Dubbla vinstchanser...

Förutom ordinarie Våryre-vinstchans, drar
vi kl 15.00 på lördag våra egna lotter -
1 st vinnare som får pengarna tillbaka.

Passa på!

Dina inköp hos oss under fredag 5/5
och lördag 6/5 kan bli GRATIS!

**Gratis
HOPPBORG**
för barnen
på lördag

Vi bjuder på sockervadd
på lördag kl 11-13

**Golv & Färg
Huset**

LEKATENS KÖPCENTRUM
NORDMALING 0930-315 30

HUNDFODER

introduceras

25:- - 50:- rab.

20% rabatt på burar, fåglar

**smådjur,
fiskar och
biabäddar**

CD:s DJUR & FODER
tel 0930-
133 99

Rabatterna gäller 3/5-19/5 -95
på allt i vår butik i Rundvik
Öppet: Månd-fred 9-17.30. Lörd 6/5 10-14

30:- RABATT vid köp för minst 100:-

Namn:
Adress:
Postnr: Poststation:
Jag är mest intresserad av ☐ fisk ☐ fåglar ☐ smådjur

Om du endast vill ha ett nummer och adress 3/5 -19/5 1995, OBS! Text
om du vill ha ett nummer och adress 3/5 -19/5 1995, OBS! Text

150:- RABATT vid köp för minst 500:-

Namn:
Adress:
Postnr: Poststation:
Jag är mest intresserad av ☐ jakt ☐ fisk ☐ smådjur

Om du endast vill ha ett nummer och adress 3/5 -19/5 1995, OBS! Text

Jakt & Fritid i Rundvik KB

Tel 0930-303 49, 309 30. Telefax 0930-302 79

**VÄRYRA-
priser på
GULDKEDJOR**

Pansariälken **188:-/g**
Venezianälken

**HÄGGMANS
GULD 1884**

4:e Generationen
Nordmaling 0930/100 45

Dia Guldmed

★ Lindströms Energiteknik AB ★

- Bentone Electro oils
- Olje- o gasbrännare
- Värmepumpar, reservdelar
- Ekonomitrimningar och energibesparing

Klaverstråket 54 090-12 84 06
Verkstad 0930-720 48
Telefax 0930-720 00
Mobiltelefon 010-257 47 06

Våryra

gäller fredag, lördag

Serie Färg 12 bild

ord. 400:- **300:-**

Serie Sv/vit 12 bild

ord. 300:- **200:-**

Beställ tid

Lyxpris på album, film m m.

Bilden

Nygatan 7, 0930-103 45

VÄRYRE- SPECIAL

Spik 3", 4", 5"
specialpris

Kompostbehållare

**Mull-
maja 795:-**

Dammsugare

**Volta
Bolero 945:-**

Utgående

Gräsklippare
extra pris.

**Årets modeller,
försäsongspris.**

**Samt mycket
mycket mer**

UTTERSTRÖMS
Nordmaling
Tel 0930/107 20

MATTOR TILL OTROLIGA PRISER!

Våryra AUKTION

kl 12 lördag

Varorna kan ses fred-lör.

P.A. Sundborn auktionist.

(Se separat annons 5/5)

10% rabatt

vid köp ell best. av soff-
grupper ell biddsoffor

våryradagarna

Dubbelchans

hos oss!

Varje 1000:- = 2 lotter.

(1 lotter enbart Mimers kun-
der). Vinstvärde: 2 000:-

Våryrarabatt

på resmadrasser

300-500:-

Kampanjen på EK-
möbler fortsätter.

Ett parti DUKAR

till 1/2 priset.

Ballonger, godis, förfriskningar.

**Möbelhuset
MIMER**

Köpmang. 3, 0930-103 59

**Strålende sol
och
strålende priser**

SOLKORT

10 gånger

195:-

De 20 bästa kunderna får köpa
en solkort för 55:- (värde 79:-).
Erbjudandet gäller end. fred o lördag.

Hälsokortet får alla
men **Endast Mimer** får det!
Nygatan 5, Nordmaling, 0930-315 30

Ungdomlig "gamling" Rundviks räddare?

RUNDVIK (VK)

En målvakt blir bara bättre med åren. Om man bara vill själv och ser till att träna rätt så kan man behålla vigheten upp i åldrarna. Man kan också bli fort gammal om man nu vill det.

Så uttrycker sig en 37-årig målvaktveteran - IFK Rundviks Tomas Persson. Som alltså väljer att hålla sig ung.

Tomas som egentligen kommer från Umeå, gör nu sin fjärde säsong i Rundvik. Laget som i år gör comeback i division fem efter en ettårig frivillig sejour i "sex-an".

Ja, vi valde själva att ta steget ner efter dålig säsong i femman. Vi kände att vi behövde börja om på nytt.

Som junior spelade Tomas som utspelar i Gimnäs CK och juniorföreläggat. Han gjorde några matcher i Gimnäs A-lag också. Men sen som andra intressen in i bilden och han lade av helt med fotbollen.

● Omskolad till målvakt

Några år gick innan längtan tillbaka till fotbollen blev för stark. Efter en säsong i korpen hörde Sörmlän av sig.

Det var där jag blev omskolad till målvakt. Jag hade alltid haft en längtan efter att få stå i mål och frågade på en träning om jag fick prova, och sedan dess har det varit minn.

Sedan blev det spel några säsonger i Öppen Gemenskap i division sju.

Där fick jag bra utbildning av den duktige tränaren Robert Lundmark.

Sedan blev det Sörmlän igen innan Tomas för fyra år sedan slog sig ner med familjen i Rundvik.

Här har jag spelat fyra säsonger. Men de två första vill jag helst glömma. Jag fick berett avsparkat två säsonger på raken. På vårsäsongen, precis på årsdagen efter det första brottet hände det igen, berett gick av på exakt samma ställe. Det hade förmodligen

MÅLVAKTEN
är halva laget!

inte hunnit läka ihop ordentligt. Men det är glömt nu. Nu känns det kanonbra.

● Rena väggen...

Rutinerade Tomas Persson stod alla matcher för Rundvik under fjolårets säsong i division sex. Och som han gjorde det sen. Laget förlorade två matcher, spelade en oavgjord och vann resten. Motståndarna stängde sina pannor ihop. Han tog det mesta som gick att ta i bollen.

Höjdpunkten var nog ändå matchen mot seriefavoriten Hjoggsjö. De dominerade fullständigt. Måste ha vunnit skottstatistiken skyhögt, men jag tog allt. Jag vet inte hur man har minns de. Det var inte

till med en arm så nog tog bollen där, kastade jag mig så nog lyckades jag få tag i bollen på nåt vis. Allt stämde, det var som att spela i ett lyckorus. På en kontring gjorde vi matchens enda mål och efteråt skakade Hjoggsjö spelare bara på huvudena, en del kom till och med och tog i hand och tackade för uppvisningen. Det var härligt, minns Tomas.

● Siktat på div IV

Och lagets tränare, Leif Engblom, som nu är inne på sin andra säsong, myser.

En mycket kompetent målvakt som säkert inte skulle göra bort sig högre upp i seriesystemet, konstaterar han.

Och högre upp siktar laget. Division fyra är målet.

På sikt är det dit vi ska. Men till att börja med ska vi se till att behålla platsen i division fem. Det är en tuff serie där Sandvik och Sandvik ser ut att bli de starkaste lagen, säger Leif.

Rundvik har klart med ett nyförvärv i 17-åriga Johannes Käck från Hälsås. Ytterligare en spelare är på gång men inget är klart ännu.

Att det är så stor variation i åldrarna i laget gör att det blir ännu roligare att vara med, tycker Tomas Persson.

Efter att ha besökt en träning på Mannheimsborgs grusplan i Rundvik behöver man inte vända. Tomas har roligt. Han ger allt på skottträningen. Kastar sig mot kryssen så det står härliga till.

Att få kasta sig är häst. En

skön känsla. Annars är jag nog en ganska allround målvakt. Efter som jag har varit utspelar tror jag att jag lärt mig läsa spelet rätt bra. Kanske är jag bäst i luften, jag vet inte.

Det han vet är att han tänker fortsätta vakt mål i flera år än. Jag tänker hålla på tills jag blir 40, minst, så länge som familjen ställer upp på det här så är det bara att gåsa på!

CHRISTER ÅGRAHN

● Tomas Persson, IFK Rundvik, en målvaktveteran som bara blir bättre med åren.

FOTO: CHRISTER ÅGRAHN

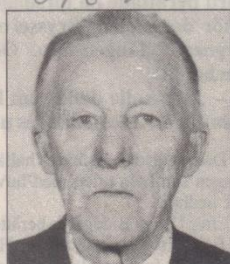
Åldern inget hinder för 83-årig företagare

- Smidesverkstadsägare är bara en av hans titlar. Klas Björklund, 83, har varit egen företagare sedan 1932 och arbetar fortfarande hemma i Östra Orrböle.
- Kundkretsen har alltid funnits på det lokala planet. Klas är en teknisk fixare som gärna konstruerar nya lösningar och älskar att jobba med händerna.
- Han hör lite dåligt nu för tiden, men minnet och kraften sviktar inte.

DEL 2 SIDAN 33

Gammal i gården, men det är inget fel på arbetslusten hos las Björklund.

FOTO: TORKEL OLOFSSON

Valdemar Jonsson, Nordmaling. På Tallbacken, Nordmaling, avled den 2 maj förre muraren Nils Valdemar Jonsson, Nordmaling, 89 år gammal. Närmast sörjande är två barn med familjer.

Han var född i Nordanås, Fredrika, och växte upp i en stor syskonskara. 1929 gifte han sig med Tekla, född Lövgren, från Norrfors, Fredrika. Makarna fick två barn.

Efter utbildning till murare drev Valdemar Jonsson egen rörelse inom branschen. Arbete i skogen vintertid bidrog också till familjens försörjning.

Makarna fick dela nästan hela livet tillsammans, då maken avled för endast en knapp månad sedan.

Vår kära Mor

Berta Josefina Johansson

* 9/5 1914 † 29/4 1995

har lämnat oss i sorg och saknad men med ljusa minnen.

Brattsbacka 5 maj 1995

**Ove och Margareta
Katarina**

Barnbarn
Övrig släkt och vänner

Ögat har slutits handen lagts
till ro

Vila Du också i den frid där
Far redan bor

Begravningsgudstjänsten äger
rum 14 maj kl 14.00 i Catharina
kapellet. Efter jordfästningen
minnesstund i församlingsgården.
O s a senast 12 maj till
Erixsons Bim 0930-102 28.
Tänk på Fonden för Alzheimer
pg 439 29 88-4 ell hjärt- och
kärlsjuka pg 95 06 13-0.

Berta Johansson, Brattsbacka. Berta Johansson, född Andersson, har avlidit i en ålder av nära 86 år. Närmast sörjande är barnen Ove och Katarina med familjer samt släkt och vänner.

Som lantbrukarbarn i Brattsbacka och äldst i en syskonskara på fyra barn fick Berta tidigt börja arbeta med gårdens skötsel. Arbetet med att leta bortsprungna kor i skogen och sjögrässlåttern i ett iskallt Mossavattnet blandades med muntra minnen av ett rikt socialt liv i ett tryggt litet stationssamhälle. Oron i landet och Europa runt och efter 1917 märktes dock genom skaror av tiggande luffare som kom vandrades efter järnvägen.

Vid sexton års ålder fick hon tjänst på Ålskanäs och därefter Sjonäs ovanför Norrfors.

1933 började Berta på sjukstugan i Nordmaling där hon kom att arbeta till 1942. Istället för en hägrande barmorskeutbildning valde hon att följa sin Karl till Sundsvall, där barnen Ove och Katarina föddes.

Efter en nog så händelserik tid som polishustru i ett oroligt Sundsvall, "Lilla Chicago", flyttade familjen till Klöse 1954. Berta sökte de arbetstillfällen utom hemmet som bjöds - plantsättning, kott- och bärplockning och hemsamarittjänst. Hon deltog också synnerligen aktivt i uppbyggnaden av skid- och friluftsanläggningen på Älidberget.

Vi barn såg mamma som en frisk och stark person, aldrig ligandes sjuk. Därför var det en märklig känsla att uppleva den sista tiden av hennes liv. Det var som att se henne i sjuksängen för första gången.

Mamma var en arbetsmänniska med en ibland bister framtoning, men med ett stort och varmt hjärta som klappade inunder.

Vi saknar henne. Farväl, kira mor.

BARNEN

Nils Valdemar Jonsson

* 12/5 1905 † 2/5 1995

har lämnat oss, släkt och vänner
i djup sorg och saknad.

Lögned 3 maj 1995

**Göte och Dorian
Tore**
Barnbarn

Mor har räckt ut handen
Far har fattat den
På den andra stranden mötas
de igen

Begravningen sker i stillhet.
Tänk på Fonden för hjärt- och
lungsjuka pg 29 60 77-1.

Lugn valborg i Nordmaling

NORDMALING: Nordmalingspolisen betecknar valborgshelgen som lugn. Efter förra årets erfarenheter av ungdomsfylleri långt ner i åldrarna hade fritidskontoret, socialkontoret och polisen extra resurser ute under valborgsmässoaftonen vilket hade en dämpande effekt på firandet. Vid busstationen hade ett hundratal äldre ungdomar samlats framåt natten, men området var tomt vid 02-tiden, enligt polisen. Det tidigare lagda firandet ute på kajen bidrog också till det relativa lugnet. Inga anmälningar hade kommit in till Nordmalingspolisen på onsdagseftermiddagen.

5/5 1995
Ester Jonsson, Rundvik. Ester Maria Jonsson, född Karlsson, har stilla insomnat på Norrlands universitetssjukhus i Umeå den 26 april i en ålder av 71 år. Närmast sörjande är maken Ivan, sönerna Johnny, Assar, Erland, Bengt, Hans och Christer, sonhustrur, 14 barnbarn och syskon med familjer.

Hon var född i Kroksjö, Lycksele, den 22 december 1923 och var äldst av fem syskon.

I sin ungdom flyttade Ester Jonsson till Rundvik för att hjälpa sin mormor. Där träffade hon sin blivande make Ivan Jonsson. De gifte sig 1945 och skulle till mid-sommar ha firat guldbryllöpet. Paret fick sex söner. Barnen med familjer trivdes hos Ester med make, dit de alltid var välkomna.

Under sitt yrkesverksamma liv arbetade Ester Jonsson bl a som sömmerska och sydde mycket fina kläder, både till sin familj och andra. Hon var också flitig att handarbeta, och kunde både sticka, virka, brodera och väva. Hon gjorde även gedigna näverarbeten.

Fritiden tillbringade Ester Jonsson till stora delar i sommarstugan i Skåpviken. Där tog hon gärna en promenad till skogen för att plocka bär.

Ester Jonsson var sedan 1948 medlem i Nordmalings baptistförsamling. Hon fann gemenskap i sin tro som hon hade sedan barnsben.

ANITA BOBERG-JONSSON
HANS I. JONSSON

Nästan alla läser VK

9/5 1995

Min käre Make, Pappa,
Svärfar och Farfar
Karl Jansson
* 2/3 1912 † 2/5 1995
INGA
Karl-Gunnar och Anita
Jenny
Broder
Svågerson

Du bäddades i hembygdens
lugna fann
Där ingen oro ska trycka
Vid barndomens kyrka Du
hunnit i hamn
Där kära Din kulle ska smycka
Det är barndomens klockor som
ringa
Och frid är den hälsning de
bringa

Begravningsgudstjänsten äger
rum fredag 12 maj kl 12.00 i
Catharinakapellet. Därefter in-
bjudes till minnesstund i för-
samlingsgården. O s a senast 10
maj till Erixon blh tel 0930-
102 28. Tänk på Astma- och
allergifonden pg 82 05 46-0.

6/5 1995
**Edvin Björklund, Nordma-
ling.** På Nordmalings sjukhem har
förr jordbrukaren Edvin Björk-
lund, Orrbøle, avlidit 92 år gam-
mal. Närmast sörjande är fyra
barn med familjer.

Han var född i Orrbøle, där han
växte upp näst yngst i en stor sys-
konskara på tolv barn. Tidigt fick
han börja hjälpa till med försörj-
ningen då han blev faderlös i unga
år.

Han gifte sig 1938 med Göta
Norberg från Holmfors, där paret
bosatte sig och övertog arrendet
på makans föräldrajordbruk. Fa-
miljens huvudsakliga försörjning
baserades på jord- och skogsbruk
med undantag för de sista åren fö-
re pensioneringen då Björklund
arbetade som fastighetsskötare
vid masonitefabriken i Rundvik.

Makan avled 1982.
Edvin Björklund var en person
som i hög grad värnade om hem-
met och familjen. Han var en god
lyssnare, aktivt engagerad i vad
som skedde runt omkring honom.

Dödsfall

11/5 1995
Kalle Jansson, Nordmaling.
Tisdagen den 2 maj avled före
verkmästaren Karl Jansson, Nord-
maling. Han var 83 år och sörjes
närmast av maken Inga, sonen
Carl-Gunnar, sonhustru, barn-
barn, brodern Daniel, svågerson
samt syskonbarn.

Med Kalle Jansson har ännu en
av Nordmalings äldre profiler gått
ur tiden. Han var son till makarna
August Jansson och hans hustru
Jenny, född Brömster, och börja-
de sin yrkesliv som medhjälpare
vid Utterströms Järn där han arbe-
tade en tid. Sedermera började
han vid dåvarande Notvikens såg-
verk och när det lades ner i mitten
av 30-talet tog han arbete vid när-
liggande Berggrens hyvleri.

Senare delen av 30-talet kom
han till Motorkompaniet där han
arbetade fram till 60-talet, de sista
åren som verkmästare. Efter detta
kom han till ett motsvarande arbe-
te vid Folke Holmlunds åkeri där
han blev kvar till början av 70-ta-
let.

Kalle Jansson var också under
mer än 35 år maskinist vid Nord-
malings biograf, Mimer, tills dess
den lades ner. Arbetet med sköt-
seln av biografen delade han med
hustrun Inga som skötte biljettför-
säljningen. Vid hans bortgång ha-
de makarna varit gifta i mer än 60
år.

Han var även politiskt engage-
rad för socialdemokraterna och en
av dess ledamöter i fullmäktige
under ett par mandatperioder.

Bidrag till bilskrötning

9/5 1995
NORDMALING: Länsstyrelsen har beviljat Nordma-
lings kommun 166 896 kronor ur bilskrötningsskatten
för inventering, uppsamling och skrotning av skrotbilar
inom kommunen. Insamlingen pågick under förra året
och totalt påträffades 428 skrotbilar.

Gjorde försök till inbrott

19/5 1995
NORDMALING: Cirka 02.30 natten mot tisdagen
försökte två ungdomar göra inbrott i ett nystartat företag,
Fahlgrens export och import, i Nordmaling. När de kros-
sade en fönsterruta för att den vägen ta sig in fastigheten
vaknade dock ägaren som låg och sov i övervåningen.
Denne skrämde genom rop och skrik bort de två ungdo-
marna, som försvann springande.

När ägaren skulle ta upp jakten i en lastbil var den
obrukbar eftersom tändningslåset var upprutet. Dessut-
om hade gods till värde av 2 500 kronor stulits ur en an-
nan bil på platsen.

Under tisdagseftermiddagen anmäldes ett inbrott i en
tredje bil, denna gången i Nordmalings centrum. Nord-
malingspolisen misstänker samma gärningsmän till alla
händelserna.

Freden firades med minneskväll

19/5 1995
NORDMALING: Freden fira-
des i församlingsgården i Nord-
maling på söndagskvällen. Det
skedde med musik av Dalsfeltarna
och Bålgarna och med berättelser
från krigsåren.

Hilmar Dalsfelt, Nordmaling,
kom med idén om att göra en
fredsmanifestation. Han fick Stu-
dieförbundet Vuxenskolan med
sig och medmusikanterna i Dals-
feltarna och nordmalingssektionen
ur Umeå Dragspelklubb
ställdes också upp.

– Vi ville göra något för att fira
50-årsdagen av freden efter andra
världskriget, tyckte Hilmar Dals-
felt. Han kunde också glädja sig åt
en fullsatt församlingsgård och en
stämningfull kväll med både all-
var och glädje.

Två sångsolister framträdde.
Det var Wiviann Persson, som
sjöng "Min soldat" och ledde all-
sången, och Astrid Nyberg, som
svarade för "En dörr på glänt",
"Sjömannen och stjärnan" och
"Du fallna stjärna", med en röst
som förde tankarna till Anna-Lisa
Öst.

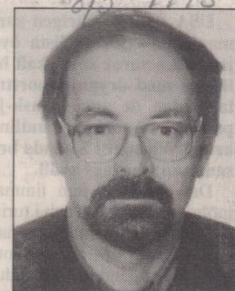
Mycket samspelta var de fyra
bålgarna, Bengt Stigeland, Tor-
björn Augustsson, Sune Sigfrids-
son och Yngve Jonsson, bl a i
"Colonel Bogey".

Tre veteraner bidrog också till
att skapa tidsstämning. Östen
Hermansson, Djupsjö, berättade
om en timmerhuggares vedermö-
dor och glädjämnen. Uno Fors-

berg, Mo, delade med sig av be-
redskapsminnen och gav en bild
av hur det var att som 16-åring bli
gengasförgiftad.

Klas Björklund, Holmfors, Orr-
bøle, hade många minnen kring
sin första Allis Chalmers-traktor
och olika arbeten han utförde
bland annat åt militären under
krigsåren. Margareta Johagen läs-
te en dikt som hon skrev som sjut-
tonåring, när det blivit klart att
världen fått fred.

– En verklig kulturkväll, som
gav mycket även för mig som är
född på 50-talet, sade Matz Jo-
hansson, studieorganisatör på
Vuxenskolan, när han avtackade
de medverkande. Kvällen avsluta-
des med bön av kyrkoherden
Gunnar Ågerstrand och alla sjöng
sedan stående "Du gamla, Du
fria".

9/5 1995
50 år tisdag 9 maj Bernt Lund-
qvist, Öre, Häknäs.

Bernt bor kvar i sin hembygd,
där han är född och uppvuxen.
Han är utbildad verktygsmekani-
ker, en yrkesinriktning han över-
gav för ekonomistudier. 1974 ut-
examinerades han som förvalt-
ningsassistent och arbetar i dag
som ekonom.

Med egen fastighet har han inga
bekymmer med fritidsaktiviteter.
Han är också rodd av idrott och
friluftsliv.

Födelsedagen firas i hemmet.

Prästbrist i Nordmaling

NORDMALING (VK)

Det är prästbrist i Nordmalings församling. Vakanser i Rundvik, Norrfors och snart även i Nyåker gör att arbetsbördan har ökat för prästerna i centralorten, kyrkoherde Gunnar Ågerstrand och komminister Walther Hjorth.

– De kyrkliga förrättningarna minskar inte för att det är färre präster i församlingen, säger Walther Hjorth

Arbetsituationen för prästerna i Nordmalings församling har försämrats under året. Av de fem tjänster som finns kommer bara 1,5 att vara tillsatta 1 juli i år. Rundvikstjänsten är vakant sedan årsskiftet och prästen i Norrfors är utlånad till Hörnefors på obestämd tid. I Nyåker köper församlingen en halv prästtjänst av EFS som står för den andra halvan, en så kallad samarbets tjänst. Prästen i Nyåker, Jan Sköld, slutar dock till halvårsskiftet och någon efterträdare är inte utsedd.

• Mer arbete, mindre folk

I Nordmaling arbetar Walther Hjorth heltid och kyrkoherde Gunnar Ågerstrand halvtid. För deras del har arbetsbördan ökat väsentligt

– Arbetet måste göras trots mindre folk. Nu har vi haft hjälp i Norrfors av en pensionerad präst, men kan inte längre räkna med

den hjälpen. Konfirmationsundervisningen i år har till stora delar skötts av diakonipersonalen, som även hållt någon enstaka gudstjänst på grund av att präst fattats. Det blir mycket övertid och vi upplever helt klart en ökad stress, säger Walther Hjorth.

Han anser att en prästpool ska inrättas så tillfälliga inbopp kunde ges en fastare form, eftersom det finns stora behov av punktsatser, inte bara i Nordmalings församling. Det är många pensionerade präster runt om i olika församlingar som måste rycka in till som tätt.

Gunnar Ågerstrand och Walther Hjorth är dessutom valda till förtroendeposter som kontraktsprost respektive biträdande kontraktsprost i Öre kontrakt, vilket innebär att de är biskopens förlängda arm i församlingarna som ingår i kontraktet. Detta skapar arbetsuppgifter, i och för sig självvalda, som ska utföras inom deras ordinarie arbetstid.

• Försöker hjälpa till

Kyrkorådet i Nordmaling är medvetet om läget i församlingen men ordföranden Stig Johansson vill betona att rådet gör vad de kan för att hjälpa upp situationen.

– Jag vill först och främst säga att detta inte rör sig om en långbänk. Så sent som vid vårt sammanträde i december fanns det inga tecken på att det skulle bli en vakans i Rundvik, och dessutom hade vi uppgift om att prästen i

Norrfors, Roland Ahlstrand, var på väg tillbaka. Men vi anmönar åter ut Rundvikstjänsten nästa vecka, vi tar personliga kontakter och vi för samtal med domkapitlet, prästernas arbetsgivare. Vi ser detta som en akut situation, säger Stig Johansson.

Till stor del kan nog situationen i Nordmalings församling sägas vara generell. Det finns en prästbrist i hela Luleå stift och då främst i inlandet, enligt stiftsjurist Håkan Lindberg vid domkapitlet i Luleå, även om han inte kan ta fram exakta vakanssiffror.

• "Upp till prästerna"

– Det är upp till prästerna själva var de vill söka sig efter de är prästviga. Tendensen är att de söker sig till kusten och städerna för att underlätta för medföljande make eller maka att skaffa sig arbete. För 50 år sedan kunde stiftet styra präster dit det fanns behov, men det fungerar inte i vår moderna tid.

Att prästernas arbetsförhållanden i Nordmaling är besvärliga känner han till, men kan inte utlova någon snabb lösning.

– Nästa månad prästvigs sex nya präster i stiftet och bara det är en ljusning. Men ingen vet i och för sig var de kan tänkas söka sig. Våra personalkonsulenter arbetar för att lösa detta, säger Håkan Lindberg.

Under sommaren kommer det dock att handla om nödlösningar för Nordmalings del, eftersom

Hjorth och Ågerstrand tar semester som alla andra. Två pensionerade präster kommer att vikariera, och en präst som semesterar i trakten har lovat att rycka in när det behövs.

• Sammandragningar

– Dessutom kommer det att ske sammandragningar av gudstjänster. Det kommer inte att vara möjligt att hålla gudstjänst i alla kyrkor i församlingen varje söndag. En annan lösning kan vara att samla till exempel begravningar till en dag varannan vecka, som en anpassning till den bemanning som finns, säger Walther Hjorth.

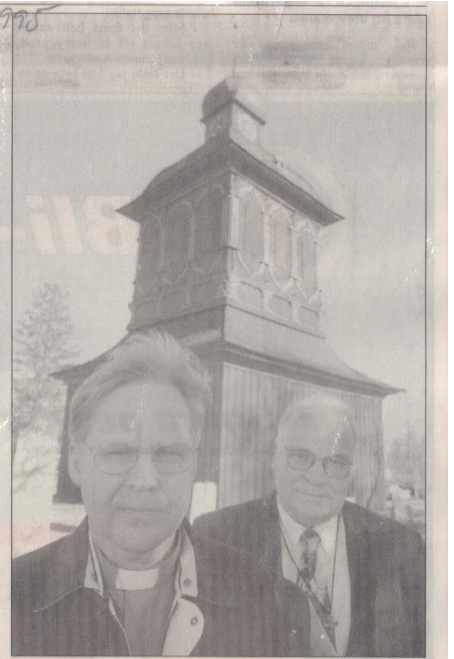
Båda prästerna vill se en lösning på problemet med tomma präststolar, men inser också att det är svårast. Kyrkoherde Gunnar Ågerstrand upptäcker nya moln längre fram i tiden.

– Vid årsskiftet kommer dopet att bli medlemsgrundande för Svenska kyrkan, vilket skapar krav på ett ännu mer utåtriktat arbetssätt för diakonipersonal och för prästerna. Då krävs det bemanning på de tomma platserna.

Walther Hjorth ser dock en positiv sak med underbemanningen:

– Vi har varit tvungna att arbeta hårdare inom församlingen och därmed upptäckt många nya resurser inom personalen. Men diakonin kan ju inte ta över det rent prästerliga, som till exempel att ge nattvard och andra sakramentala uppgifter.

TORKEL OLOFSSON

• Prästbristen i Nordmalings församling skapar problem för Walther Hjorth (t v), komminister, och Gunnar Ågerstrand, kyrkoherde.

FOTO: TORKEL OLOFSSON

Sparar 2 miljoner på de äldre

Socialnämnden i Nordmaling enig inför 1996 års budget

NORDMALING (VK)

En i stort sett enig socialnämnd vill spara drygt två miljoner på de äldre i Nordmaling inför 1996 års budget. Men flera taxehöjningar införs redan från första augusti i år eftersom socialnämnden i detta ser en möjlighet att uppnå resterande sparmål för 1995.

Socialnämnden har av kommunfullmäktige blivit ålagd att spara drygt 3,5 miljoner kronor på sin budgetnettoram inför 1996. Vid sitt senaste sammanträde beslutade socialnämnden att föreslå en första omgång besparingar på två miljoner kronor, i första hand i form av taxehöjningar.

Eftersom det fortfarande återstår 700 000 kronor för socialnämnden att spara för att uppnå 1995 års sparmål slår nämnden två flugor i en smäll och låter taxehöjningarna börja verka från den första augusti i år.

• Största besparingen

Den största besparingsposten, en miljon kronor, uppnås genom att bryta ut städningen från hemtjänsten och lägga ut den på den beslutade men ännu ej inrättade kommunala servicecentralen. De pensionärer som anses kunna klara sin egen städning kommer att få vända sig till servicecentralen om de ändå vill ha städhjälp. För övriga kommer hemtjänsten även framdeles att erbjuda städning. Kostnaden för städhjälp från servicecentralen blir 90 kronor i timmen. Bedömningen om vilka som i fortsättningen ska vara berättigade till städning genom hemtjänsten ska göras av hemtjänstassistenterna i samråd med berörda pensionärer.

• Ren omvårdnad

– Vi vill satsa på ren omvårdnad i hemtjänsten i framtiden, säger socialnämndens ordförande Eva Hänninen. Servicecentralen ska också erbjuda service såsom fönsterputsning och gräsklippning samt punktinsatser i form av grovstädning vår och höst.

Hemtjänsttaxan kommer att höjas med femton procent, vilket enligt ekonom P-O Moström ändå betyder att taxan ligger lågt i förhållande till andra kommuner i landet. För Nordmalings del innebär det att lägsta avgift höjs från 229 kronor till 263 per månad. De

borgerliga i nämnden ville höja taxan med femtio procent. Men kommunen når inte upp till kommunförbundets rekommendation om en tioprocentig täckning av hemtjänsttaxan.

– Med höjningen och utbrytningen av städningen hamnar vi på cirka sex till sju procents täckning, säger P-O Moström.

• Höjd fotvårdstaxa

Fotvårdstaxan höjs från 100 till 140 kronor per tillfälle, och här ville de borgerliga slopa den kommunala fotvården helt och hållet. Färdtjänsten ska bli dyrare för nyttjarna, vilket ger en besparing på 500 000 kronor. Men det finns ett kompensationsystem inbyggt i det nya förslaget vilket ska skydda de avlagset boende inom kommunen. Ingen resa kommer att kosta mer än 90 kronor enligt förslaget till fullmäktige. Avgiften för snöröjning höjs, vilket ger kommunen 113 000 mer i snöröjningsavgift ett år med normalt snöfall.

I övrigt kan noteras att socialnämnden beslutade om inrättandet av en fältgrupp/fältperson som i första hand ska fungera under tre månader och vars arbete ska inrik-

tas på ungdomsproblematik. Det blir inga nya pengar till detta utan de tas från befintliga resurser inom socialtjänsten.

Socialnämnden säger i ett yttrande till länsstyrelsen nej till en ansökan från Charles restaurang om att få servera öl och vin till all-

mänheten vid en rock- och countrygala i Nordmalings ishall den 29 juli. I motiveringen hänvisas till det drogpolitiska programmet, där inga droger tillåts i kommunala lokaler. Länsstyrelsen fattar det slutliga beslutet.

TORKELOLOFSSON

Stort underskott i Nordmaling

NORDMALING (VK)

Bokslutet för 1994 är klart och visar ett minus på 17,1 miljoner kronor, vilket är 11,3 miljoner större än det budgeterade underskottet.

De borgerliga representanterna i kommunstyrelsen röstade tillsammans med vänsterpartiet igenom ett ändrat förslag till ungdomsråd. Det nya beslutet innebär direktval till rådet.

Årsredovisningen för 1994 presenterades för kommunstyrelsen som bjöds en dyster läsning. Resultaten under 90-talet har åkt berg- och dalbana men årets är det sämsta hittills. Minus 17,1 miljoner kronor vilket kan ses bredvid det budgeterade underskottet på 5,8 miljoner. Socialnämnden hamnade på minus 2,7 miljoner jämfört med budget, vilket beror på ökningen av socialbidragen samt kostnader för medicinskt färdigbehandlade patienter.

Tekniska utskottet slutade på minus 1,5 miljoner. Kommunstyrelsen, barn- och ungdomsnämnden och bygg- och miljönämnden hamnade på överskott med 1,6, 1,4, respektive 0,5 miljoner kronor. Jämfört med budget ligger nämndernas minus på 0,7 miljoner totalt.

Det stora bidraget till underskottet står kommunens avsättning till den kommunala tilläggspensionen för tillsammans

med minskade skatteintäkter, 5,3 respektive 5,1 miljoner kronor.

Soliditeten, kommunens eget kapital i förhållande till totala tillgångar, sjönk från 42 procent 1993 till 37 procent. Detta innefattar den totala pensionsskulden som uppgår till 76,1 miljoner kronor.

• Nettokostnader ökade

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna ökade från 90 procent 1993 till 98 procent 1994, vilket innebär att möjligheterna till investeringar med egna medel minskat ytterligare. Förslaget om ett ungdomsråd har tidigare behandlats i kommunstyrelsens arbetsutskott, där folktoppartisten Maria Lundqvist-Brömsters förslag röstades ner till förmån för ordförandens, Ulla-Maj Anderssons, förslag. Detta byggde på att de politiska partierna skulle utse ledamöter till skillnad mot Brömsters som hade direktval till rådet på programmet.

Nu fick socialdemokraterna se Maria Brömsters förslag bli upprättat av de borgerliga och vänsterpartiet tillsammans efter votering. Ungdomsrådet ska i första hand ge ungdomarna i kommunen inflytande i första hand över barn- och ungdomssamt miljöfrågor. Kostnaderna ska barn- och utbildningsförvaltningen räkna på och presentera inför nästa fullmäktige där slutgiltigt beslut tas.

TORKELOLOFSSON

13/5 1995

VÄSTERBOTTENS-KURIREN lördag 13 maj 1995

Söker nya sätt att styra byar

NORRFORS (VK)

Den första byautvecklingskursen i sitt slag hålls för närvarande i Norrfors. Det är sex arbetslösa kvinnor som genom arbetsförmedlingens och ABF:s försorg nu får chansen att hitta nya vägar för sig själva och sina byar.

I teletugan i Norrfors har sedan en och en halv månad sex kvinnor från Lögdeå, Hörnsjö och Norrfors med Per-Ove Ögren som lärare tagit de första stegen för att lära sig mer om vad byautveckling är.

● Kvinnligt perspektiv

Det är främst byautveckling ur det kvinnliga perspektivet som kvinnorna studerar. En allmän åsikt i gruppen är att det vanliga systemet med byåldermän i byarna är föråldrat eftersom det är anpassat till markfrågor, jakt, samfällning och annat som hör en äldre tid till.

– Det måste till nya former så att även kvinnorna i byarna känner sig delaktiga. Dessutom kommer det att krävas mer företagande för att glesbygden ska överleva i framtiden, anser Ann-Katrin Sjögren från Lögdeå.

Hon och de övriga har under kursen bland annat skickat ut en enkät till företagare i området och frågat ut dem om företagsklimatet. Alla kursdeltagare är eniga om att det behövs större aktivitet från kommunens håll för att skaffa arbeten till hela kommunen – inte bara till kusten.

– Frågan är hur länge folk orkar hålla på och kämpa i byarna när kommunen än så länge bara pratar om byautveckling och inte gör något, undrar Elisabeth Hörnsten från Hörnsjö.

Hon inser dock att kommunen inte har outsinliga resurser i dessa dagar utan är fullt medveten om att det krävs offer och besparingar även ute i byarna. En sak som alla enas om är att byskolorna måste få vara kvar i framtiden, eftersom de är något av en förutsättning för att familjer ska våga flytta till glesbygden.

Det är över huvud taget mycket rörande den kommunala verksamheten som engagerar kursdeltagarna. De tycker att en större del av den kommunala förvaltningen borde kunna läggas ut från centralorten eftersom moderna datoriserade arbetsformer gör detta möjligt.

Dessutom anser de att investe-

● Ann-Katrin Sjögren, Elsie Söderström, Lillemor Ståhle, Gunilla Gustavsson, Siv Karlsén och Elisabeth Hörnsten är deltagarna på den första byautvecklingskursen i Norrfors. Per-Ove Ögren från ABF är lärare.

FOTO: TORKELOLOFSSON

ringar ska läggas ut på fler orter än de vid kusten.

– Men vi kan inte begära att de ska göra saker om vi inte kommer med idéer, säger Elisabeth Hörnsten.

Ingen av kvinnorna har än så länge några egna konkreta planer på att starta eget företag, och det är inte heller syftet med kursen. Målet är snarare att ge impulser till nytänkande och ge ett forum

för framtidsdiskussion. Flera röster från olika byar har redan hört av sig till kursen, vilket vittnar om ett stort intresse för byafrågor.

– Det finns samma problem här i kustkommunen som i inlandet, med avfolkning i byarna. Det här är den första kursen som hålls i bygden i byautveckling och det är inte konstigt att det intresserar folk, säger Per-Ove Ögren.

TORKELOLOFSSON

"Mimmis skolväg är farlig"

Föräldrar kräver bidrag för att skjutsa dottern

TORRBÖLE (VK)

Mimmi Danielsson, sju år, åker skolskjuts till skolan i Gräsmyr där hon går i första klass. Hennes föräldrar, Karin och Jan T Danielsson vill inte att hon ska gå ensam skogsvägen ner till hållplatsen på stora vägen eftersom de anser att den är för farlig för ett barn på sju år.

De har begärt hos Nordmalings kommun att få bidrag till självskjuts men fått avslag, och överklagar nu till kammarrätten.

Mimmis föräldrar ställer sig frågan: Vem ska bedöma om vår dotters skolväg är riskfylld eller inte?

Familjen Danielsson bor en kilometer in i skogen efter en ringlande skogsväg som passerar Öre älv vid Åbroforsens bro. Föräldrarna Karin och Jan vill inte att deras sjuåriga dotter ska gå själv de två dagar i veckan som Karin inte skjutsar henne till skolan i Gräsmyr på väg till arbetet. De anser att vägen är för farlig att gå ensam för en sjuåring. För dessa två dagar har de ansökt om bidrag från kommunen för att själva köra Mimmi ner till skolskjuthållplatsen, s k självskjuts.

● 65 kronor per månad

– Det handlar inte om mycket pengar, ungefär 65 kronor i månaden under läsåret, men principen är viktig, att vi föräldrar måste vara bäst lämpade att avgöra om en väg är för riskfylld för ens barn. Dessutom anser vi att kommunen hanterat vår ansökan på ett dåligt sätt, säger Karin Danielsson.

Föräldrarna stödjer sin ansökan på en passus i Nordmalings kommuns bestämmelser om skolskjutsar. Där står att skolskjuts – eller självskjuts – kan ordnas till skola eller befintlig skolskjuts vid kora-

● Bron över Åbroforsen är ett av de skäl som föräldrarna Danielsson hänvisar till i sin ansökan om bidrag för att själva skjutsa sjuåriga Mimmi till skolskjuthållplatsen.

FOTO: TORKELOFSSON

re skolväg än två kilometer om skolvägen "är påtagligt besvärlig eller riskfylld". Karin och Jan T Danielsson saknar en ordentlig motivering från kommunen om varför deras ansökan har avslagits. Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott motiverar endast beslutet med att "nuvarande trafiksituation ej utgör grund för självskjuts".

Barn- och utbildningsnämndens ordförande Gunnar Viklund har besiktat vägsträckan från kommunens sida, och han har sin uppfattning klar:

● "Vägen en bagatell"

– Jag anser att den här vägen är en bagatell jämfört med hur situationen är i Nordmalings tätort. Där har barnen en många gånger mer riskfylld väg till och från skola-

lan med bilar, motorcyklar, hinder och korsningar. Om vi skulle ge Danielssons bidrag till självskjuts skulle vi vara tvungna att betala både här och där i kommunen, säger Gunnar Viklund.

I sin ansökan nämner föräldrarna de risker som de anser finns längs vägen. Mimmi måste gå via bron över Åbroforsen som har räckten vilka medger att ett barn kan ramla igenom dem, en del av vägsträckan har inte gatubelysning vilket betyder att det är mörkt under delar av året när Mimmi går till och från skolskjutsen. Vägen är smal och innehåller flera backiga, kurviga och skymda passager. Vintertid förekommer stundtals livlig skotertrafik längs vägen, eftersom den befinner sig nära olika skoterleder.

Från början var ansökan ett

tjänstemannaärendet, men ärendets principiella karaktär gjorde att politikerna i nämndens arbetsutskott fick fatta beslutet om avslag.

Karin och Jan T Danielsson tänker dock inte ge upp. De har överklagat ärendet till kammarrätten som ska pröva beslutets laglighet.

● Tolkningsföreträdare

Bland annat åberopar föräldrarna saknaden av en definition i skollagen på hur en skolväg ska vara beskaffad för att klassas som riskfylld för ett barn i lågstadiet, samt att det inte någonstans finns stadgat vem som ska bedöma en skolvägs riskfylldhet.

Juristen Irene Reuterfors-Mattsson på Kommunförbundet ser inte att kommunen handlat fel

när det gäller bedömningen av vägsträckan.

– Kommunen har tolkningsföreträdare beträffande sina egna förordningar och principer och är det så att föräldrarna tycker annorlunda kan de överklaga. Däremot är det viktigt att det alltid sker en individuell prövning, och jag finner det inte anmärkningsvärt att nämndens ordförande själv besiktat sträckan, säger Irene Reuterfors-Mattsson.

I sin överklagan till kammarrätten har Mimmis föräldrar bifogat yttranden från skolans platschef, skolsköterska, distriktsläkare och polis i Nordmaling. De stödjer alla föräldrarna Danielssons uppfattning om vägsträckan.

TORKELOFSSON

Häggström trap-mästare igen

11/5 1995

Tomas Häggström, Nordmalings jsk lyckades återigen att ta hem DM-titeln i Nordisk trap. Två gånger tidigare har han stått som segrare individuellt och ett flertal gånger i lag när det gällt trapskytte. Och under söndagens tävling som arrangerades av Sävar (i stället för Brattvall som ej sköttat fram banan i tid) fick konkurrenterna återigen se sig besegrade av Tomas.

Efter de inledande två serierna hade Tomas tappat fyra duvor efter att ha sviktat lite med en 22 runda i andra serien.

– Kände av nerverna och tryckte lite för snabbt innan jag fick riktigt kontakt med duvorna.

I halvtid tog han sig i kragen och höll ihop alla avslutande 50 skott.

– Det känns otroligt skönt att kunna skjuta två stycken 25:or under press, särskilt med tanke på årets minimala träningsdos, jublade en mycket nöjd DM-vinnare.

Inte blev saken mycket sämre när klubbkompisarna Anders Häggström och Jimmy Hägglund sköt stabilt med 94 respektive 91 duvor. Därmed bärgades återigen lagguldet till Nordmaling med nytt DM-rekord på 281 duvor. Samma killar sköt faktiskt 283 poäng för tre år sedan, men då gällde det de mer lättskjutna 28 grams patronerna (nu handlar det om 24 gram).

De fem bästa från grundomgången sköt också en finalrunda för att fördela medaljerna. Storumans regerande svenske oldboysmästare Yngve Karlsson sköt upp sig med 24 duvor till en bronsplats och Börje Lundin, Sävar, kröp upp till silverplatsen två duvor efter Tomas Häggström.

Nordmaling-fotbollen bildar egen klubb

12/5 1995

NORDMALING (VK)

Fotbollen inom Nordmalings IF bryter sig ur och bildar en egen klubb, Nordmalings Bollklubb. Det är missnöje över att sektionen inte får ha kontroll över sin egen ekonomi som är huvudorsaken.

– Det finns ingen schism, men vi vill värna om våra egna pengar för att kunna motivera föräldrar och ledare även i framtiden, säger fotbollssektionens ordförande Mats Johansson.

Fotbollssektionen inom Nordmalings IF återuppstod för två år sedan efter att ha varit vilande under ett antal år. I år kommer sektionen att sysselsätta ungefär 150 ungdomar och har den näst största verksamheten efter handbollen. Ekonomiskt är dock handbollen störst – utan konkurrens från övriga sektioner.

– En kvalmatch för handbolls-laget motsvarar väl fotbollens årsbudget ungefär, säger Mats Johansson halvt på skämt. Men vi har små utgifter och har ett överskott i budgeten.

● Missnöje

Det är överskottet som är huvudfrågan. Fotbollssektionen har länge varit missnöjd med att deras överskott flutit in i föreningens allmänna kassa, och man har velat haft ett större inflytande över pengarna. Vid det extra årsmötet i mitten av april, där en majoritet av medlemmarna tillhörde handbollssektionen, lade fotbollen ett förslag om att sektionerna själva skulle få kontroll över in- och utbetalningar. Förslaget blev nedröstat vilket innebär att bokföringen sköts som tidigare och att huvudstyrelsen upprättar den övergripande budgeten. Det blev den utlösande faktorn för fotbollen

som nu vill bilda nytt under namnet Nordmalings Bollklubb.

● Utan ordförande

– Det som underlättar ett utträde är att vi har en fungerande sektionsstyrelse och dessutom två revisorer, vilket vi är ensamma om av sektionerna, säger Mats Johansson.

Närmast följer förhandlingar med NIF om att ta med fotbollens tillgångar till den nya föreningen samt att få tillgång till Strandvalen. Mats Johansson och Eilert Henriksson, fotbollens representant i huvudstyrelsen, tror inte att det ska innebära några större problem, även om utfallet av förhandlingarna är centralt för bildandet av den nya föreningen. NIF står i dag utan ordförande och vice ordförande Sune Högländer har VK inte kunnat nå för en kommentar.

TORKEL OLOFSSON

Ska sätta fart på Rödsviken

NORDMALING (VK)

Ett 30-tal Nordmalingsföretagare träffades i torsdags kväll och beslutade att bilda ett utvecklingsbolag för Rödsvikenområdet. Målet för bolaget, som går under arbetsnamnet Rödsviken AB, ska vara att bedriva verksamhet som ska utveckla Rödsvikenområdet.

– Rödsvikens camping har i dag cirka 10 000 gästnätter, men potentialen är mycket större än så, säger Ole Rondung, sammankallande i den nya styrelsen.

Intressenterna i det nya bolaget har preliminärtecknat sig för aktier på ungefär 300 000 kronor.

Tanken är att kommunen ska gå in med ytterligare aktiekapital och bli minoritetsägare. Avgörande för bolagets framtid blir dock förhandlingarna med kommunen som kommer att äga rum inom de närmaste veckorna. Ole Rondung ser positivt på möjligheterna att jämka samman kommunens och bolagets syn på Rödsvikenområdet.

– En av tankarna som diskuterades på mötet är att fortsätta den inriktning på kulturturism som finns i kommunen genom kyrkomuseet och Olofsfors. Men det är viktigt att påpeka att bolaget inte på något sätt tagit något beslut. Alla idéer och tankar är välkomna, säger Ole Rondung.

Det finns tre, fyra förslag fram-

tagna men inget riktigt konkret, enligt Rondung, men ett av dem handlar om en inriktning på tiden mellan vikingatid och 1700-tal.

– Det som är viktigt är att vi får en turistverksamhet som innebär att turisterna stannar längre än den tid det tar att tanka bilen och dricka en kopp kaffe. Vi måste ha något eget att erbjuda turisterna och det ska dessutom vara företagsekonomiskt bärkraftigt, säger Ole Rondung.

Styrelsen på nio personer har ännu inte konstituerat sig, men ordförande ska väljas inom kort. Näringslivsstiftelsen Navet är inte engagerad i bolaget, men har varit inkopplad på förberedande möten.

TORTEL OLOFSSON

Vårkonsert avslutade musiktermin

NORDMALING (VK)

Med liv och lust deltog musikeleverna i vårkonserten som enligt tradition avslutar musikskolans termin.

Inte mindre än 29 framträdanden skedde under kvällen, vilket gjorde att föreställningen blev i längsta laget. Det upplevde inte minst de minsta, som började springa omkring. Några finstämda inslag blev på det sättet störda.

Men det var en fin kväll, full av humor. Det bidrog inte minst musikledarens kostymering till – allt från strandraggare till gammal tant.

Saxofonen har börjat tävla med flöjten om att vara det mest populära instrumentet. Två fina saxofoner kan nämnas: Theres Norén med Amazing Grace och Elin Johansson med That what friends are for.

Elisabeth Rondungs duett med läraren Eva Pålsson i Bethovens menuett för två flöjter var läcker. Och Lisa Noréns framförande av Mozarts sonat i A-dur på flygel var strålande.

Låg- och mellanstadiernas körer sjöng av hjärtans lust, för att nämna något ur det digra programmet.

23/5 1995

†

Vår Syster
Mabel Andersson
* 2/5 1919 † 19/5 1995
har lämnat oss i stor sorg och saknad

Nyåker 19 maj 1995

Greta och Evert
Kurt och Elin
Rolf och Louise
Syskonbarnen

Vilken vän vi har i Jesus,
trofast, kärleksfull och god!
När vi frestas, när vi provas,
vill han ge oss kraft och mod.
Ofta tyngs vi ner av oro,
glömmar att vi har en vän
som har lovat vara med oss,
hjälpa om och om igen.

Sv. Ps 48

23/5 1995
Dödsfall

Mabel Andersson, Nyåker.
På Umeå universitetssjukhus avled den 19 maj Mabel Andersson, Nyåker, i en ålder av 76 år. Närmast sörjande är syskonen med familjer.

Hon var äldst av fyra syskon, född i Nyåker och bosatt där intill dödsfallet. 1944 gifte hon sig med skräddaren Gösta Andersson, Nyåker. Maken avled 1981.

Mabel Andersson var under många år föreståndare för skolans barnbarnspisning. Intresset för sången och musiken var hennes stora glädjeämnen och under 30 år tjänstgjorde hon som organist i Nyåkers kyrka. Hon ledde även Vuxenkören som flitigt uppträdde i kyrkor och missionshus.

Hon var vital och verksam tills hon drabbades av en svår sjukdom som ändade hennes liv.

Bidrag till träbro

NORDMALING: Hyngelsböle bro över Lögdeälven är en av de få bevarade träbroarna i länet och dessutom byggnadsminnesförklarad. Nu har Nordmalings kommun fått 100 000 kronor i statsbidrag från Riksantikvarieämbetet för att renovera bron. I arbetet ingår reparation av brostöd, ny slitbana, målning och uppbyggnad av skyddsbank uppströms.

KUSTLANDET

Samlade in 14 000 kronor

GRÄSMYR: Gräsmyr SMF höll sin traditionella missionsförsäljning i lördags kväll. Drygt ett 20-tal personer hade infunnit sig. Många fina och gedigna alster hade skänkts och fann köpare, så ock den hemliga

lådan. Gunnar Sandberg debuterade som auktionsutropare och detta på ett mycket föredömligt sätt. Resultatet blev något över 14 000 kronor. För inledning och avslutning svarade ordförande G A Bäckman.

Flisens väg från skog till board över dagen

Flis direkt från skogen till boardindustrin Masonite i Rundvik.

– Ja, det är inte längre något experiment, utan sedan ett år tillbaka verklighet, säger Jan Burström, fabrikschef vid Masonite i Rundvik.

Det går att blanda in vanlig skogsflis vid tillverkningen av boardplattor för byggnadsindustrin.

– Jag är mycket glad över den möjligheten, säger Karl-Henry Jonsson, flisentrepenör i Tegsnäset med drygt tio år som producent av bränsleflis.

– Fördelen med att få leverera flis till industrin är att man inte längre är säsongsbunden som fallet är med bränsleflis, säger han.

"Större årsvolym"

För bränsleflisproducenterna är leveranserna koncentrerade till perioden oktober-april, se-

dan handlar det om att jobba mot lager och lagring är en dyr procedur jämfört med om flisen kan levereras direkt.

– Prisnivån är densamma för den här "industriflisen" som för bränsleflis. Men årsvolymen blir något större, då man slipper ryckigheten i bränslesäsongerna, säger Karl-Henry Jonsson som har tre anställda, två huggare och en skotarförare.

Skogsflispriset har inte följt med timmer och massavedspriserna.

– Nej, det är tyvärr lägre nu än för några år sedan medan kostnaderna i övrigt stigit, säger Jonsson.

Flisning i skogen

Vid bra terräng, som fallet är utanför Tvärålund, där VK mötte tre ur gruppen, så kan flisningen ske direkt i skogen sedan huggarna fällt flisveden.

– Det innebär att ibland kan träd som fällts på morgonen flisats och hunnit nå boardindustrin i Rundvik innan kvällen.

För närvarande sker en inblandning med 20 procent av skogsflis i produktionen. Huvudingredienserna är barkad massafilis och kutterspån vid framställning av boardskivor.

"Möjligt öka"

VK: Skulle inblandningen av skogsflis kunna öka?

– Jo, tekniskt är det fullt möjligt, men det skulle kräva omfattande investeringar i effektivare reningsutrustning. Så där-

för stannar vi vid 20 procent, säger Jan Burström.

I motsats till bränsleflis där björken ses som särskilt värdefull så föredrar boardindustrin hellre skogsflis från barrvirke.

– Småbjörk blandat med barrvirke går bra. Men om det är större björk som ger mycket näver så kan näverbitarna väla en del problem eftersom de är så lätta att de inte blandar sig med massan lika bra som barr och träpartiklar.

Knivskarp konkurrens

När det gäller marknaden för boardskivor känner Masonite i Rundvik att den svenska byggmarknaden fortfarande är mycket trög.

Konkurrensen från spanskivor och gipsplattor är också knivskarp.

Cirka 60 procent av boardplattorna går på den svenska marknaden och resten till en rad länder och just nu står hoppet till ett ökat bygande i före detta Östtyskland.

Totalt har Masonite i Rundvik ett 90-tal anställda varav 60 arbetar med boardtillverkningen och 30 med byggbalkar och regler av masonite, också det för byggnadsindustrin.

Spakar skotaren

Medan huggarna Ture Halläng, Hålsingfors, och Tommy Hilmersson, Tegsnäset, drar i väg med sina motorsågar så tömmer Karl-Henry Jonsson ännu en skopa flis i en av de tre lådor som ska hämtas med lastbil.

På ett annat skifte med sām-

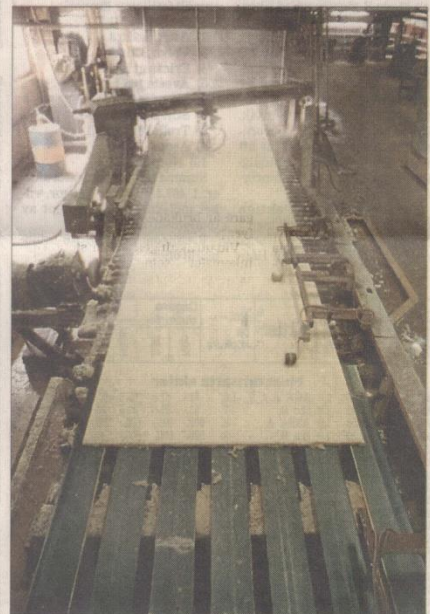

FOTO:TORKEL OLOFSSON

Så här ser den blivande boardskivan ut i ett tidigt skede av processen.

re terräng spakar Anders Karlsson, Bjurfors, den skotare som tar fram tidigare fälld flisved till avlägget. På avverkningsobjektet utanför Tvärålund utför huggarna också fällning av timmerträd. Timret går till sågverk och massaveden direkt till flis.

100 kubikmeter

– När allt klaffar så får vi fram cirka 100 kubikmeter flis per dag till väg, säger Karl-Henry Jonsson.

OWE ELIASSON

Här är trion som fixar flis direkt i skogen. Från vänster Tommy Hilmersson, Karl-Henry Jonsson, Tegsnäset, och Ture Halläng, Hålsingfors.

I bra terräng kan flisningen ske på plats i skogen sedan flisveden fällts av huggare.

I särskilda lådor tippas skogsflisen för vidare transport med lastbil till Masonite i Rundvik.

FOTO:OWE ELIASSON

– Vi kan blanda in 20 procent av skogsflisen vid framställning av boardplattor för byggsektorn, säger Jan Burström, fabrikschef vid Masonite i Rundvik.

Svårlösta lokalproblem

NORDMALING (VK)

Klasserna på Kyrkovallens skola ryms inte i de befintliga lokalerna nästa läsår. De två sjätteklasserna flyttar över till högstadiet och en tvåa utlokaliseras till Bikupan som ursprungligen är en barnomsorgslokal. Men problemen kvarstår på skolan och personalen har tröttnat på de tillfälliga lösningarna.

För invandrarlärare Solveig Edlund blir det dock bättre redan till hösten. Då får hon och hennes klass lämna det grupprum på 20 kvadratmeter som hon huserat i under tre år.

– Vi är trötta på tillfälliga lösningar! Det skriver personalen på Kyrkovallens skola i Nordmaling i ett brev till kommunen med anledning av lokalsituationen på skolan.

I brevet till barn- och utbildningsnämnden säger skyddsombuden Stig Strömberg och Doris Strömmer bland annat att det kan bli problem med att genomföra kulturprofilen vid skolan eftersom permanenta klassrum för bild- och rytmikundervisningen saknas. Man hänvisar då till den nya läroplanen som betonar elevens val. Det finns till exempel inga möjligheter att låta utrustning och material stå framme eftersom det inte finns någon målarverkstad.

Bullrigt

– Musikundervisningen brukar äga rum i vårt storklassrum, men det är störande för andra klasser. Skyddsingenjören var här i förra veckan, men hon behövde inte ens ljudmätare för att konstatera att ljudet var för högt, säger Doris Strömmer.

Även grupprum är det ont om, berättar rektor Esbjörn Mörtzell som tvingats få föräldrar att gå med på att flytta sina barn till Centralskolan från Kyrkovallen till hösten. Men föräldrarna till de berörda barnen har visat sig positiva när de fått klart för sig hur situationen ser ut på skolan.

– Jag anser inte att det är en bra lärandesituation att proppa ihop barn i klassrummen här på Kyrkovallen. Det är trist att år från år behöva övertala föräldrar att byta skola för sina barn, säger Esbjörn Mörtzell.

För Solveig Edlund som är lärare för en av förberedelseklasserna öppnas möjligheter att få större utrymme tack vare att andra klasser lämnar lokaler efter sig. Under hennes tre år på skolan har hon hållit till i ett litet grupprum där endast en glasvägg skiljer hennes sju 7-8-åriga flyktingbarn från sjätteklassen intill.

– Det är problem med luften, som fort blir dålig, och ljudnivån, både för oss och sjätteklassen. Utrymmet är litet vilket är en nackdel då jag arbetar mycket med kroppspråk och rörelse tills barnen lärt sig tillräckligt med svenska, säger Solveig Edlund.

Ska flytta

Hon ser fram emot hösten då hon flyttar med klassen till lägstadiets del av skolan, där hon får tillgång till två grupprum med skjutdörr emellan. På köpet får hennes klass språkliga och sociala förebilder hos barn i samma ålder som de själva.

– Då ökar förutsättningarna för att genomföra en vettig un-

FOTO: TORKELOLOFSSON

Solveig Edlund tjänar på den tillfälliga lösning som innebär att tre klasser utlokaliseras, eftersom hennes klass då får ett större klassrum än de 20 kvadratmeter de har idag.

I ett litet grupprum finns Solveig Edlund och hennes förberedelseklass.

dervisning, till skillnad mot här, anser Solveig Edlund.

Personalen vill se en långsiktig lösning på lokalproblemen för skolan, inte minst för att möjligheten att föra över barn till Centralskolan upphör från läsåret 1997-1998 då högstadiet blir femparallelligt.

Barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott har beslutat att tillsätta en arbetsgrupp som

ska se över skolans lokalproblem utifrån kommunens befintliga lokaler. Vice ordförande Mats Johansson, c, tror att en möjlig lösning är att flytta förstklasserna i tätorten ut till förskolor och daghem:

– Då får vi loss mer lokalyta samt en bättre integrering av sexåringarna i skolan.

TORKELOLOFSSON

27/5 1995

Vår käre
**Egon
Österlund**
* 15/3 1922 † 25/5 1995
har lämnat oss, övrig släkt och
vänner i djupaste sorg och
saknad.
Håknäs, Nordmaling
26 maj 1995
ALICE
Anita och Joel
Ingela och Simon
Andreas
Kent och Birgit
Fredrik, Linda
Margit, Arne med familj
*Låt oss minnas de lyckliga åren
När vi alla tillsammans var
Blid och mild Du var till sinne
Lämnat oss så kärt ett minne
I minnet Du lever Du finns
alltid kvar
Tack för ditt goda föredöme*
Begravningsgudstjänsten äger
rum i Nordmalings kyrka 2 juni
kl 14.00. De som önskar hedra
den bortgångnes minne inbju-
des till minnesstund i försam-
lingsgården efter akten. O s a
till begr byrån sen 31 maj,
0930-311 70. Tänk på Fonden
för neurologiska forskn pg
78 14 71-8

Dödsfall 27/5 1995

Egon var fackligt och kom-
munalpolitiskt aktiv under en
lång följd av år.
Hans stora fritidsintresse var
småvilts- och älgjakt. Han var
också en av eldsjälarna i Håknäs
bygdegårdsförening fram
till 1984 när han drabbades av
en olyckshändelse som i stort
förändrade hans aktiva liv.
Egon var känd som en glad, ut-
åtriktad men eftertänksam och
ödmjuk person.
BARNEN

**Egon Österlund, Håknäs, Nord-
maling.**
I torsdags avled på Norrlands
universitetssjukhus Egon Ös-
terlund, Håknäs, 73 år gammal.
Han sörjes närmast av makan
Alice, barnen Anita och Kenth
med familjer och syskonen
Margit och Arne med familjer.
Han var född i Nordmalings
kommun och blev bygden tro-
gen hela sitt verksamma liv.
Större delen av sin yrkesverk-
samma tid ägnade han åt krimi-
nalvården.

27/5 1995

● **Pernilla och Marcus Eng-
ström, Nordmaling**, fick den
20 maj på Umeå BB en flicka
som vägde 3 660 gram och var 51
cm lång. Syskonen heter **Ida**
och **Adam**.

31/5 1995

Min käre Bror
**Karl Ivan
Norberg**
* 1/6 1920 † 27/5 1995
har stilla insomnat
sörjd - saknad.
Nyåker 30 maj 1995
Majken
Övrig släkt och vänner
*Aftonen kom, Du har kämpat ut
i frid du stilla har somnat
Det susar så sakt en sorgesång
bland träden därhemma
där du bott en gång*
Begravningsgudstjänsten äger
rum i Nyåkers gravkapell lörd
10 juni kl 14.00. Därefter inbju-
des till minnesstund i kyrksalen.
O s a till Erixsons Blm, 0930-
102 28 sen 8 juni. Tänk på Alz-
heimerfonden pg 439 29 88-4.

Dödsfall

31/5 1995

Närmast sörjande är systern
Majken.
Han föddes i Nyåker. I ung-
domsåren arbetade han i olika
industrier samt för SJ på hem-
orten och i Mellansverige innan
han så småningom övertog för-
äldrarnas jordbruk.
Ivan var natur- och djurin-
tresserad. Småfåglarna på få-
gelbordet, ekorrharna på gårds-
planen, älgarna på andra sidan
ån, hade alla en beundrare i
Ivan.
Vänlig, skämtsam och gästfri
- det var alltid trevligt att besö-
ka Ivan och hans syster i det ge-
mensamma hemmet. Mopeden
på sommaren, skotern på vin-
tern, en tur ut i naturen eller be-
sök hos kamrater var aktivite-
ter som förgyllde hans vardag.

Ivan Norberg, Nyåker.
På Tallbackens sjukhem avled i
lördags Ivan Norberg, 75 år.

Sjukdom fördunklade hans till-
varo på senare tid och intill slu-
tet bodde han på Tallbacken.
Där fick han god omvårdnad av
förstående personal.
Minnet av Ivan är levande
och friskt. En ömsint broder
och en bussig kamrat har gått
ur tiden.
Vila i frid!
RAGNHILD ISAKSSON

26/5 1995

Vilabrand i Nordmaling

NORDMALING: Ett bostadshus i centrala Nordmaling eld-
härjades på onsdagen.

Det var på vindsvåningen som elden började. Elden hade
precis börjat slå ut genom ytterväggarna när brandkåren
kom på plats och kunde släcka den.

- Tre, fyra minuter till, så hade den kunnat orsaka stor
skada, menar räddningschefen Ejlas Karlsson.

Branden hann nu inte sprida sig till andra delar av huset,
men håll fick tas upp i taket för räddningsarbetet.
Vad som orsakade branden är ännu okänt.

31/5 1995

Hungriga tjuvar stal mat

NORDMALING: Gatuköket på Rödviksområdet fick natten
mot tisdagen besök av några hungriga tjuvar. De bröt sig in
och stal matvaror och inventarier för 5 000 kronor.

Pallkragar stals från fabrik

NORDMALING: Ett 50-tal pallkragar till ett värde av 3 000
kronor har stulits från Nordmalings emballage. Det är an-
dra gången som tjuvarna har slagit till. Personalen är be-
drövad eftersom 14 dagars arbete har gått till spillo.